

ผลกระทบเชิงลบด้านสังคมของการดื่มแอลกอฮอล์ต่อผู้ไม่ดื่ม (หรือผู้อื่น)

ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช

อาจารย์ อรณูชา อยู่สกุล และคณะ

ปัจจุบันปัญหาจากการดื่มแอลกอฮอล์เป็นทั้งปัญหาบุคคล ครอบครัว สังคม เศรษฐกิจ และสาธารณสุข ส่งผลกระทบทั้งต่อตัวผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และผู้ไม่ดื่ม ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า เหล้ามือสอง เป็นผลกระทบเชิงลบด้านต่างๆ ที่เกิดต่อบุคคลรอบข้างผู้ดื่ม ถึงแม้คนนั้นจะไม่ได้ร่วมดื่มด้วยก็ตาม ซึ่งอาจเป็นคนในครอบครัว ครัวเรือน องค์กรการทำงาน รวมไปถึงคนแปลกหน้าที่ไม่เคยรู้จักกันมาก่อน ซึ่งผลกระทบจากเหล้ามือสองมีทั้งระยะสั้นและระยะยาว และขยายวงกว้างไปสู่ระบบสังคมโดยรวมของประเทศ

การวิจัยเรื่อง ผลกระทบเชิงลบด้านสังคมของการดื่มแอลกอฮอล์ต่อผู้ไม่ดื่ม (หรือผู้อื่น) ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Models Research) โดยการออกแบบวิจัยเป็น 2 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 เป็นวิธีวิจัยเชิงสำรวจ และระยะที่สองเป็นวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้เพื่อ 1.) เพื่อวัดการได้รับผลกระทบเชิงลบด้านสังคมของการดื่มแอลกอฮอล์ต่อผู้อื่นในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช 2.) เพื่อศึกษาความคิดเห็นต่อปัญหาของการดื่มแอลกอฮอล์ต่อผู้ไม่ดื่ม (หรือผู้อื่น) และเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาของผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบด้านสังคมของการดื่มแอลกอฮอล์ต่อผู้อื่นในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช

ผลการศึกษาพบว่า ระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีต่อชุมชน ด้านที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดคือด้านสังคม โดยได้รับผลกระทบจากการทะเลาะวิวาทหรือใช้ความรุนแรงจากบุคคลที่ดื่มแอลกอฮอล์ รองลงมาด้านสาธารณสุข ได้รับผลกระทบต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่สะอาดเนื่องจากการดื่มแอลกอฮอล์ของผู้อื่น ด้านเศรษฐกิจ ได้รับผลกระทบจากค่าใช้จ่ายในการดื่มแอลกอฮอล์ของคนในครอบครัว และด้านคุณธรรมจริยธรรมและกฎหมาย ได้รับผลกระทบรู้สึกอับอายที่บุคคลในครอบครัวดื่มแอลกอฮอล์ (เสพติด) ในส่วนของการหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาของผู้ได้รับผลกระทบเชิงลบด้านสังคมของการดื่มแอลกอฮอล์ต่อผู้อื่น ได้แนวทางเยียวยาช่วยเหลือวางแผน แก้ไขปัญหาป้องกันในระดับต่างๆ ได้แก่ ในระดับชุมชนและระดับสังคม ได้มีการเสนอความคิดเห็นในรูปแบบต่างๆ ตั้งแต่เริ่มต้นจากตัวบุคคลที่เป็นผู้ดื่มแอลกอฮอล์ที่ทำให้เกิดผลกระทบกับผู้อื่น โดยระดับครอบครัวเป็นรูปแบบการให้ความรู้ การสร้างความเข้มแข็งให้กับครอบครัวในการไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีต่อเยาวชนในครอบครัว ในระดับชุมชนเป็นการอบรมให้ความรู้แก่ชุมชน ในการรับรู้ผลกระทบ

จากการตีพิมพ์แอลกอฮอล์พร้อมทั้งแนวทางป้องกันการได้รับผลกระทบดังกล่าว สร้างความตระหนักรู้ให้แก่คนในชุมชน ให้ตระหนักในสิทธิของผู้อื่น รวมถึงจัดตั้งมูลนิธิ/กองทุนเยียวยาแก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการตีพิมพ์แอลกอฮอล์ของผู้อื่น จัดตั้งหน่วยงานในชุมชน ที่สามารถระงับเหตุได้ทันที เมื่อพบเจอผู้เมาสุรา สร้างความหวาดกลัวให้แก่ผู้อื่นในชุมชน และให้เพิ่มช่องทางการรณรงค์ในเรื่องโทษของการดื่มสุราให้ทันกับยุคสมัย ด้วยการใช้โซเชียลมีเดียเข้ามาช่วยในการรณรงค์ เพิ่มช่องทางการร้องเรียน และการมีระบบการเฝ้าระวังต่อกลุ่มผู้ตีพิมพ์แอลกอฮอล์ รวมไปถึงการบังคับใช้กฎหมายในกลุ่มต่างๆ ไม่ว่าจะผู้ซื้อ ร้านค้า หรือผู้ตีพิมพ์แอลกอฮอล์ เช่น เพิ่มข้อบังคับหรือเพิ่มโทษทางกฎหมาย ดำเนินการกับผู้จำหน่ายสุราให้แก่เยาวชน และร้านค้าที่จำหน่ายนอกเวลา กฎหมายกำหนด เพิ่มโทษทางกฎหมายหรือมีการแก้ไขข้อกำหนด คดีเมาแล้วขับรถ ให้ประกันตัวได้ยากขึ้นแก่ผู้ตีพิมพ์แอลกอฮอล์แล้วขับรถ

อาจกล่าวได้ว่า ผลกระทบเชิงลบด้านสังคมของการตีพิมพ์แอลกอฮอล์ต่อผู้ไม่ดื่ม (หรือผู้อื่น) ในเขตจังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นผลมาจากหลายกลุ่มปัญหา ฉะนั้น จึงต้องมีการป้องกันและลดความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งมีบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในแต่ละกลุ่มปัญหาเข้ามาดูแล ทั้งนี้ผู้ได้รับผลกระทบจากการตีพิมพ์แอลกอฮอล์นั้นมีการขยายวงกว้าง ไม่ใช่แค่ตัวผู้ดื่มเอง แต่ยังกระทบไปถึงครอบครัว ชุมชน สังคม เศรษฐกิจ และบุคคลรอบข้าง ควรมีแผนระดับนโยบายในการแก้ไขปัญหาในระยะยาว เช่น นโยบายของการควบคุมการจำหน่ายแอลกอฮอล์ในชุมชน การออกกฎหมายห้ามขาย/ห้ามดื่มในที่สาธารณะ ที่สำคัญคือทำให้ความรู้ รณรงค์เกี่ยวกับโทษของการตีพิมพ์แอลกอฮอล์ทั้งทางตรงและทางอ้อมแก่คนในชุมชน และที่ต้องดำเนินการควบคู่กันไปคือ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลผลกระทบที่เกี่ยวกับแอลกอฮอล์จากหน่วยงานบริการต่าง ๆ